

Metoodilisi põhiküsimusi.

I Kodulao metoodika.

See on lühike kodu ja kooli vahel.

II Emakooli metoodika

- a) kõneõpetuse met.
 - b) lugemise õp. (alulsa kursuse ja lühipärlade lugem.)
 - c) kirjutamise õpetus (kirjatehnika, ^{stake} kirje, kirj. viisid, kirjamine)
 - d) keele ja äärekirja õpetus (kõigendi mõiste jne)
 - e) kirjandiõpetus.
 - f) kirjanduseõpetus. (autorid, kirj. soolud, stiil jne)
- (vabade kirjandite, klassikalismite jne. näimused)

Õpil. elu on siirdumine kodust kooli
murrangulise tähtsusega. Kodus on harjunud
laps olema täiesti vabalt pole sotsiaal kind-
la pinge ega tunniajaga; ebareegliline
"ilms aeg". Koolis valitseb distipliin pole
loomulikult mitte lapsle alguses kerge.
Üksikutele leevendamise tuleannet peetakse
tähta koolitajana.

Raskead huiid ja koldumised on kooli-
loo arveme võetud.

Laps tunneb huvi mitmesuguste uudsete
asjade vastu. Ta peetakse aega tänuks kõig-
meeltiga. Ühtlasi peetakse ta oma kogemustest
kõnetele. Õpilaste loomupärane vaatlusvõime
on tihti puudulik. Kool peab õpil. õpet.
ne ümbrust tunnetama.

Laste huvi on hüpoteetiline, teine vaatlus
on juhuslikku laadi, puudub süstemaatilis-
likult. Vaadeldavad esemed alge koonda-
tud mingisse aineringsi.

Huvi pakub see, mis sisuliselt on tuttav.
Tõsiselt viit. "kallis Mõni mõtlik".

Õpilase kodus ja kooliümbruses on elatunud ja
sellest tuleb lähtuda.

elutähtsuse lapsel. on tähtsaimad printsiibid
mida tänapäeva pedagoogina arvustab.

Koolis. on ees, mis seob kooli ja
kodu, arendab õpilase vaatlus- ja
väljendusvõimet ning rühastab õpilaste
kujutlus- ja kogemusmaailma.

Koduloo eesmärgid

Koduloo, mis oma tihedalt vana-
tundlikult eesmärgidelt moodustale kas-
sukselise tegevuse, ainerühma, seal-
samas eesmärgis teitade loomel meel-
arendada te fahkamaid vaimseid om-
dusi; fahelapana, vaatlus- ja kujutlusvõ-
met, fahkamaid, mõtlemist, tundeid
ja fahkamaid.

1. Koduloo nim. / kogu koda-
lasele anna kätik. meele arendami-
sele ja vaatlusel peenaruse loomel
vastõpetuse (Ausschabungsunterricht)
ku koduloolise vastõpetuse.

Üldõpetus

Viitv on kodulool. vastõpetust
võitv üldõpetuse osana. Üldõp. all
mõistame seey. ainekäsitlust, kus
üksikute õppeainete pürid nagu kas-
vad, kus õppematerjal pole jätatud
müüv üksikute õppeainete järele, kus
idee loogiliselt ainekäsitlust järele, se-
juures on teotatud kontseptsiooni-
põhine.

Õppematerjal fahkustab kontseptsiooni-
võitv.

1-2 kl on püüdnud üldõpetust
teostada.

J. Kihnel, moodne vaateõpetus
e. kodulugu?

Kõis „Muri teid algõpetuses“ V - 14

Koduloo meetodid

Vaatlus - (viis)

1. Vaadeldavad esemed algu loopeli vahel-
ditult kätte saadavad. Kõikmisi vaatlusi
2. Algtunul lastega lapsi vaadelda võimali-
kult iseseisvalt. Õpilane näeb vaadeldavas
asjas kõigepealt seda, mis teda huvitab.
- 3.-4. kl. võib aja anda juba vaatlustes.
- 1.-2. - iseseisev vaatlus.

— vaatlusüleandeid võib anda ka
koduluses.

3. Vaatluses antakse reeglina alga.
4. On oluline, et õpilane saaks vaatluses
ravendada võimalikult mitut meelt. (kõikmisi
täiendab kombinatsioon)
vähel muutmine
5. Võrdlusemoment. Võrreldava vaadeldavate
asjad varem tuntud esemega.
6. Vaatlusega kaasneva väljenduse.
7. Vaatlusele järgneva tulemuste korrutamise.
(Mälestatavatel kõige olulisemat; üldpilt.)

vaatlusvahend

klassis - taimi, elusolendid, tööriista asil
tüüa klassi. (vaatlus ei teki aga kujumise
väljaarembriks).

Vaatlused väljapoole klassi, õu, kooli-
aed.

Õpikärk - veele, saevetki jne.

Algselt noorele põlvele õpikärk ei vaju
erilist ettevalmistust.

Kiljem juteldakse nähtu üle klassis.
Vanemad lastel anda lühidelt vaatlusüle-
andeid.

Tähtis elu vaatlus on parem kui abi-
vahendite, kuid võimalik, võib jn tav. teada:

pildid, mudelid, preparaadid,
topired
nende puhul, jätal vaatlus peajä pum-
dulikeemaks.

Silmas pidades aastaaegade printsiipi.

Vaatluse ees.: tekitada õpilase meeli, tunde-
lepanu, väljendusest jst.

Keskusest teha ühe meel. kui kirjaj.
kontseptsiooni printsiip (kirj., ley., joon.)
Koduloo tund on ka sõnavara rikastamine
tund.

Koduloo t. käik

Oleneb ka klassist. Tund algab ilms
pikema muusika sissejuhatuseta.
Õpetaja sissejuh. sõnadile järgu. elav
mõttevahetus (kandvaim osa) ja vaatlus.

Õpetaja juhib kavasindl. õppejuttu.
Väib lüheda sõjaväe lühikese
vastavate tulumiste kirjapanen. Väidame
koostada k. kollektiivne kirjand.
Tuumi lõpul tehakse kokkuvõtte. Tuumi
ainest määrab töö käiku.

Koduloo aine on finantseeritud õppekavade.
I. k. pole ainult loomine tume. vaatluse
uul. on koduloo juht sisestatud
järgnevat klasside õppeainet: ajalugu,
loodusl., maastad. p. etnikumärg.
Töökoost kohastamine; õpetaja arvestage
kohaliku elu.

Koduloo vääratus

Arendab meeli jne. Arendab võimeid, jär-
liket sõnge formaalse vääratusega.
Vastab meelde korvatusel. põhioledel:
Lapsepärane, eluläheks ja kontseptsioon.
Vaadlikkuse näitlik õpetuse põhioled.
Väimoladik isete. põhioled raskendamine.
Arendab väljendusvõimet ja sõnavara.
Koduloo või koduloo printsiip on esile
tõstetud.
Koduga on laps tihedalt seotud. Kodust
saab laps seda eluajaks mis. pärast võib
elunda suuris tegevuses.

kehtuloo / stabiilne õpetaja on korvavõime
hõlpsalt ^{hõlpsalt} ^{õppida} (võib ka muuta tu-
daks).

Kirjutamisõpetus.

Leeme, saame, kirjutame. (südaaegne - sealt edasi
ka kogu motoorse keskele rakendatud); mõistet
kontrollib.

tähepär, kirjutused (silmaaga kontrollimine).

Peast kirj.
mõtleme sõna sõna jastame tähtedele.
Jes vastavast motoors. keskest järele-
me need tähed kirja panevame.
Et kirjutaniprotsess on keeruline, kui keegi,
alustatuna algusest tuleb kui kirjutamist.

Kirjutamisõpetuse eesmärgid, nõuded.

Õppeme eesmärgid: selg. loetav korralik
kõrvalik käekiri: selge ning kergesti loetav,
et iga lugeja arvaks.
Käekiri olgu soolav, iluska ja meeldiv,
(isikupärane).

Õppeme ka isikupärase esimese näpaga,
kui palju ei käi vastu esimestele tingimustele.
Lubada ainult leppemärgitud pünodes.

Kõikides koolides ühtlane käekiri, sepa-
rast on kõige kirjutamisel
tähtsusega võetud normaalkäsi.

kirjutusõp. kaundus. esm. - õigekirja rask.
ja kirjaliku väljenduse arendamine.

1. Paradigmaatiline e. näidismetod

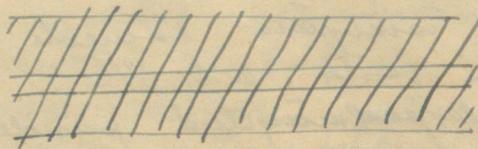
kui lug. selge, siis hoopisid õpil.
galligraafikult kirj. tähti, sõnu näidiste
varal ära kirjutama. See meetod rakendati
kirjutama õppimisel

2. Stignograafiline e. kopeerimismetod

Õpilane pidi kõrgalt kirjutatud tähed
täidiga üle kirjutama. Ettekirjutuse pidi
teguvõõ õpetaja ise. Olid ka olemas
sellekohased vihikud.

Õpil. täis sel puhul oli mehaani-
line ja elahügieeniline (silmadale kahjulik).
Võeti tarvitusele sõnajoontega vihikud -

3. Võrk e. joonmeetod

Et see aga piiras õpil. näelõpetust on
meil sellist meetodist loobunud.

Velikuvõrkjoontega vihikuid kasutatakse laan-
maal ja ka vahel meil, kui õpil. kätt ei

esinevad mõningad anomaalsused

k

Meil on tarvilisel määral õpetajate vihinud.

On hakatud kasutama rubri - kõne kir-
jutavad ühe korraga, see on nn. —

4. Taustmeetod

(vahelduses võib kasutada)

i (ühetahtil.)

u (2 tahtil.)

5. Geomeetiline e. tegevuslik meetod

Lüürdutakse lihtsamalt elementidelt keeruli-
smaile. Alustatakse tähtede kirjutamist
täheosade kirj., siis keerulisemaid tähted
sonad, ei peeta silmas alfabeeti.

i, n, u jne.

i õppimisele ehk harjutusele.

Tuttavalt tundmatule üleminekuks.

Töö kõike kirjutama õppimisel.

1. Rehkirjutused.

hajut. sõni, kaerand, kiinamurru.
õlga. (kaerand ja sõned määravad kirj.
suuruse).

a) Lastane tähti õhus joonistada.

b) Jämedaosal. plüstri või kriidiga tähtede
maalimine. (tahvile)

c) — — tähtede maalimine oma pings.
Päeeri alumine serv alga paralleelse laenu
sewaga.

kiinamurru lauale. Järgnevad kaerand
ja sõnehajutused. Kõni alga loto ja vahet

2. Suured joonistabed.

Laamasa jt. on soovitanud sõrde-
nisi vara sündsuse joonistatude kirjutam.

A

Läbri tõiap. metodidid jälle päris keela-
vad joonistatude kirj.

Joonistatude kirj. on selline, et paremini
mõõdu jätta trükitatude kirj. lugejatele
alies.

Puudused:

Õpil. ei oska alga veel plüatsit haki-
tavitada, kui õpil. joonistatid tg., õpil.
krampliult ja sõnu jooni tombama,
pole siig sleep, et õmbab krampliult plüatsi

hoiaku.

Joonistähti soovitatakse kirj. joonistule lehele.
Kuid võib ka kasut. joonist. vihkust.

Tuleb pidada silmas teatavat järjekorda.

1) I, L, T, H, E

2) V, A, Ä, N, M, K

joont tõmmata pidevalt

3) O, Ö, Õ, S, G

4) D, P, B, R, U, Ü, J

Joonistäht. kirj. met. käia.

1. Ettevalmistavaid näidusi kirjutamiseks.

2. Näitan osa. (õpet. kirj. tahel tabelile)

3. Õpet. selgitab tähtede ehitust.

4. Õpil. kirjutavad sama tähe vihkusse.

5. Õpil. kirj. sama tähe väike järj.

6. Õpet. kontrollib kirjutamist (vihikus on küll ses)

(1 reata)

7. kirj. tähtedest sõnad või laused.

Mõned met. soovitavad suure joonistähti.
de järel siirduda väikse j. t. kirjutam.
Kuid kase arvates võib jätta väikse joo-
nistähtede kirjutamine vabale.

Mõeldes j. üheskoos aga soovitavad
kirjutada väikse joonistähti, et treeniks
seda lühedamaks.

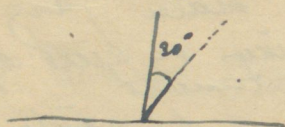
3 kirjatahtlale kirjut.

kirja künin. Numeeritied viin - maasab kinoll-
tähited kirj. Valadur - post, kald, uõõr vi;
pääsini.

Mälder - Ussisoo - ainnult püstkirj algaj.,
olevat peyem leyedä, i vihinut püstkirjas
"vake kirjake" i vihinut kaldkirjas
Opetaj. elistavad siiski rohem kaldkirja.

Iseyi M. - U. andind üldine soovile järele.
Püstkirj. raud. teab õpil. tavides tagurpi-
di kirja järele.

Edvard Ohas - kaldkirj. vihinut
kaldkirja taastav. niim. õpetafatepääsule
koosolekul. Viin kas röölitä viin 20° kalla-
kepa. Saasamaal nunti püstkirja. kaldkirja
kalle si talu ule suur, - 30°;

Saasa viin on aga lubatud
10°-15°.

kas tav. fada uõõr vii püssirje?
kalegrastil. kin on püssirje.

Käitekohas algatunil nõõrkaldkirj
Sulg. Pakur.

proovitähited kirj. peeti silmas juha
teatavat pidevast. Edas. vi.
Alustatane kirj. Lihtsaimast elementist.

..., III, UUUU, I, II, U, UU, II, III
I, t, tt kirj. paar rida.
4

Edasi - väikeste sõnade kirjut.

utt, tuut, tui

II 11, 22, n nn, m, p, ^{rr}, r r, v
minu, nini, piin, nunn, uni, nüt

III (()) e, l, b, h, k, j

IV 0 0 0, o o, oo, õ, õ, a, ä, d, g, s, s

, , , ; , !

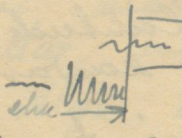
Tuleb õpetada pealkirja kirjutama.

Taandrua ulatus - umbes 5 tähte.

Tähtede kõrgus, kalle.

Sehe. minijäotus. Valiserv 3 cm
sisiserv 1-1½ cm

Ülemist rida ei jäeta tühjaks.

 jälgida, et välistäht silmas
peetaks.

kui sõna on pikk, tuleb nõuda sõna
pealitanist. Nõuda ilmsat kirja kiri ei tohi
möönduda. Kirj. kirist arundada; tahtmeetad.
Sisikup - kirje keepus. ei tohi möönduda
tähe kirj, kiri ei tohi olla ebareg.

Algsel ajal harrast. kirjatehnika vattid ka
jaonist. tund., kuid peaaegu iseeni lõup
enareeleb.

Kirj. vaheldusega jutust. vaatleusega jn,
et kirj. ei muutuks õpil. igaks.

ri tehi lüald. tahtlolu, sonade rõi
lausete kirj. (üksikuna paar rida pr. sõnad
samuti).

Ilukiri.

Kirjatehnika. Me õpetame farlekirja.
Otseselt kallegr. ei õpeta. Tänap. on oma
loomult arfaleix ja kaine.

Ilalder - Usisoo, kirjaõpetust / aj. Eesti
artiklid kooli 1938.

Ilalder - Kirjatehnika, Lõuguid ja
kõnnuvõtteid I 1938.

keeleõp. tunni kavastamine

Maorem. kl. soovit. tahtlolu kl.
kõnnitavast ainet (aiyis, kanyarkanis)

I Lõhtumise teatavast kõnnuainest
(õppepõhik. loomade nim. aiys, mifm.)
ker - koorad

II Kõnnitavast ülesande eile tõstamine
uus loom
põhikud — (loomad)

(Talevis alust. väinse algustaluga)

III Vaatlus ja lühitõstamine

Anda uned kger koorad
gramm. mütad, aiyses ja mütin.

Vanem. kl. Koib alla lähtekohas õpil. kirj.
1. Esine viis. Või ka õpiku alusel, uus ainel.

Lugemispralast läht. - sõledaad jne.

2. loe-b - lüht. küsimus, millele tuleb vastata
lauseleipöördõnaga sl. ains. 3 p.

-ga (kaasantl) küsimusi, vastus lause-
õnas.

3. See on seoses 2. osaga. Eile tostit. tabelis.
tahvilil o. m. värvilise kriit. falgide riivli-
sest ja põhilisest viigist.

Kui on rida näiteid tostitame vastav
nähtus siile (näit. omaduss. võrdlemine).

Lähtuda tuleb ikka lausest: laps on
uusi, teine laps on vanem.

keskvoide tunnus
Tabeli koostamine. Süstematiseerimine.

Kui materjal allmas, nähtus riivli-
tuttar, anda regel, nimed.

Algne. ainult eestikeelse terminologia.

Tabelid, tahvel.

4. Siulisi ja meenudusharjutusi kasut.
lähiteostamisel.

5. Töötulemuste finseerimine.
Siuliseelt ja kirjaliselt.

6. Koduste ülesannete lähiteost.

Mooneval astmed tuleb kodust ülesan. pärast
selgitada.

- koosuvõtt
1. Materj. kogumine j. vaatlus
 2. Vaadeld. materj. talitööd, mõtlamine ja jäänd. tegemine
 3. Hajutamine antud keelilise ülesande osundamiseks.

keeltöö tund eri astmel.

Nooremal astmel tuleb silmas pida sõnade sisulist külge ja ainetüüp lihtsust. Tuleb lähtuda sellest, mis on õpilastele tar. Võib siselda ka teguriga. Esined võivad olla jaonistatud.

Vanemal astmel on võimal. lähtuda rahvaõpikust. Alust. tundi kavat. kirjutamiseks.

Hajutustund

1. Esimägi fikseerimine. Lähtume näit. ingade tüübid või ka õpitud ainetüüp.
 2. Järgneb õpitud vaa reeglite määram. õpil. poolt.
- Hajutused võivad olla suulised j. kirjalikud.

Oluline on hajutustüüpide mitmekesisus.

Hajutuste tüübid.

1. Suulised mänguhajutused. / tegurhaj. ja solivuhaj.

2. Vaatlus harjutused. On antud õpil. vaat-
lemiseks mingisug. tekst, mida ta peab vaat-
lema. Väib kasutada ka teinud esimesi
lauleid, tabeleid, sseeme.

3. Arvutamis harjutused.

a) teinud nähtenile tabelep. jektimise.

b) alla krüptumiste —

c) ühes väärtumise. (kirj. antud
teiste teatavad osad, sonad jne.
väärt.).

d) Järjestusharjutused.

Antakse sõnad teie järjes. Teis-
andeks on - järjestada.

4. Lühharjutused

1) Lüh kessel d, tt, t
Kae - lü eli nisse

2) Lüh lõpul Te laula -
(väärt. pöörd. katalin, ilp, sona)

5. Muundusharjutused

1. Ena (^{peri} pesen) pesu.

2. Mões kinnab. Mõhed kinnavad (hinn. davar)

6. Valikhaigutused

(Lähenevad lümp tautuisele).

Pide (toimib, toimub) koostumises.

Ruuis raval (põlled, metsas, aias).

Valik võib olla sisuline j. vormiline.
nooremal astmel.

7. Loochaigutused

Loochaig. puhul on haig. antud jona kohta,
näit. luurekoh. pöördumine.

Mitu sama antud. Jätkused antud lausust
või rühmast. Lõpped antud segilauli, neist koo-
dest. järele.

Lõpp sõnad, viiravahemäändid.

Vastava lause lõpet. teat. kõrvandis:
lõppu lätli... (metre jne)
astusi märgi...

Mõnised küsimus antud, lõpp alla krüptantada.
kaolis lauslause.

8. Rühmitamishaigutused

Sisuline; vältide, astumavaheld., sõnalühidele jne.

9. Hääldamishaig.

Vajalikul mõne osa, näit. vältide kaitumisel.

10. Analüüsishaigutused

Teatava teati järele määrata välted, sõna-
lüh, vorm jne. Lõpphaigutused valin.
Õpik määrab suured määrad haigutusi.

Õpetaja ja ühiskond.
 Kas rööda roodustab või pidiud. kultuuri arengut.
 Töö kasvatus tegurina
 Teadus tegeliku elu tlemistures
 17. deto. 1942.

Kellep. meet.

peab tähtsuse elavast keelest, mitte reeg-
 list. Et tähele panna ringile keelelele kinnimisele on
 vajalik vaatlusmaterjal. Tähts. rõivad alla
 keelele. Alati pole aj. keele. väärt
 materjali, vait. omadussõnade rõõndlemise
 puhul.

Õpetaja ehitab kinnimise, õpil. keele
 vastates liidavad ise vaited.

Käsim - keda? õpil. kirjutavad vaited.
 Vait. kes liiab kõige enne 10 teatud reami
 (isa kinnab ju). Isa lõus (kinnab kinnimise ju)
 Vaitas rõib tüüa vaited.
 Isutakse jaulduste teg. tehke tööleime-
 teolis on induktioone meetod. See teki-
 tab õpil. hvi, sunnib kaasa töötamine.
Erotematelist meet., heuristil.

(Teonime pilub)

Töö tulemusi jinnitakse. Pähigegid j.
 erandjuhtumid. Tähts. on keele õigesti taot.
 Oluline on, et õpil. saaks reegel haju-
 mspäraseks, et ta oskaks õigesti vanitade.
 Selleks on vajalik rõhved haju-
 tused.

Reeglite juures pole detailid plüürid. Põhree-
gel algu suundatid.

Kellõp. aimestia ja selle jaetus
Aimestia valinud silmas peidada õpil.
areneviseastet ja nende keelelise võimeid.
Kellõp. algp. on erit. kontrastiliste
rühpides.

I kl . ? ! a aa n nn k, p, t sõna algul
II kl , (rest, kui, et, kuid, siis); silkitamine, punet sõna
repp, repp lühendamisel.

lähel
- ti
- d'

III kes, mis, kus, kuidas, aga, vaid, mis et
taha, tapa, kitsi, hoidria

Astmevahelol. saab läheneda vastavate rone-
vormide nõndluse teel.

Kida? mida? lampi, orast
kellile? millile? lambi, orvale

Mida teib (teia)? äria
Mida teha? äppida

Käändsõnade puhul võib tarvitada rone, see
see mõja
seole maja

Alguks is eraldate laadi ja välti-
vahi, nõndl. vaid astmevahelolusest.

1st kl. jälgitakse kõigilealt välterahelduslike
nähtusi k, p, t, kk, pp, tt, b, d, g

lambi, lampi,
kepa, kebas

Ke mõning. laadivah. näht.
tuba, tea leeb, leglola
pidama, pean
seda mõge, selle mäl

2nd kl. peetakse järgialikult, 3rd kl autase
alles nimetused.

Mis tegu, mis nõi aste?

Tahvel vahel osas, ühele poole nõi, teisele b. a.
Kad nõiavad kobe, et beva on tegu
mii osas.

Autase liias astnevah. harjutusi.

Porkuni teit. vahet. valla j. laadivah.
vahel

õppida õpib õde õe

Kui hääle püüb teines — valla vah. (lampi-
kebas või lambi)
asendub — laadivahel.
(selg, selje)

(teine, teie — pole astnevah. nähtas).
elma — ella
talu — tulla

Arvestada osast. ja osast. astnevahel.
pühel. pühelude k, p, t vältetega ja näht.
teine, teine; väim, väimur

Astmeval. tundus on vaeendustile väärtus
(õigekini).

Käänded ja pöörded

Rakendusl. väärtus, nilleda, saibaks, neid
teinud ja mitmus
kogu noomistikupe tutvutakse loomulikul.

Pöörd. oleva, lihtsimeie, da-ty, mud. j. tuot
keskõna ja umbis. tegemised.

Tahutakse vaitova noomi talend, alg-
nõidete varal tunnuseid, ja hajutatase.

Kõneviisid.

nad teevad, nad teevat.

Kiia hajutused, valia hajutused.

Si õpita kõänd-ega pöördkondi, vaid õpit.
kõneviisid tüüpilisele järgi.

Kullep. kogu alg- ulatuses tahut laus-
tututakse lause alusega. (sintl. mõtte väärt.
kõni-, hõid-, püest- laus).

II kl alus j. alldis. Vastlus toimub
sintl. kõni. kaudu.

Järgn. juba lütlause, lausend, I kl.
sintl. II kl mõned määrata liigid.
Kogu lauseanalüüs, pale vafatse. R-
kõnduslik leon. Kõigavaleu. õigl. tav.

Kõnneke: kirs. (ühildumise : ora mulhi loom
isei pea- ja jõuallam teud. pole tähti;
on juhtud tähelep. et, kei, kes, mis jne.
Lõunepõl. tuleb tähtseda kegemisest.
Esm. Lõunete õigl moodust. orkes,
kõigavahem.
Sisulise külje avestus. Stiilitumine.
Lõun ja ke kõnetevik.

Lõunavara õpet. künimur

(Lõunavara, - künimur- ja lõunepõl. künimur).
Algn. vanemais kl. lõunavara künimur li-
hemalt, mis künja-kei keelepõl. teud.
Lõunepõl. algn. on teinud künimur, keelepõl. teud-
de jälgide lõunavara.
Kei vaadeldole lõun. lugemispaladele, lõun.
sõna, mis keelduvad ühtki kei teise alane.
lõun. vaadeldole kei. pole (kalevisele koh. lõun.)
või õpil. ütlesand, anda väga kün. kün.
kalede, keelepõl. jne. künimur.
Kõnneke ühe või teise ala nimetus.
Pallutõnistad. Teinud vaadeldole materjal.
See on vastava aineala teudmõõp. Pallutõ-
nistade osad. Lõunavara on suurelt stiilõpet.
teinud. Väga künimur, mõistele (ilg) i.
lõun. teud võrdlem. jalg. künimur.
jälgide nende tähendust. Alati ei saa tõnelt
asundada. Isal lõun. on aine tähend-
muraus, ig. lõun. tarvitame eri kohal.

Lükkumist väljendavad sõnad. Lasta neid järgs-
tada kirjutuse tähtsust järgi.

lasta liide sõnu, mis tähend. utkumist.

homonüüm tuli tuli
sõnarakooniline press, raba
õlg; vesi, tee.

antonüümid e. vastandsõnad helole - kitri
valge - must

reordlus prunane kuu tuli (veri), must kuu süü.

Epiteta e. koonustunõm

Metafoor - ülekanne. Saapanina, launapõlv

Õpil. õppigu sõnu lauselis rakendama.

Kellõp. üles and. an. raske lapse keeli-
orust kirjaj. i. kõnes. Eriti harj. neid vähem;
mis teevad i. lastele raskesti ja neile nad
erivast.

Kellõp. algn. lähed. seotud kõnles-
tys, kirjalike harjut. lugemine ja kirjutandi-
tys, ning lühike ainet tlgelise seli-
tõuvituse piires.

Algn. õpil. rakutaj. enam harjut. C. K.
kui reeglid. Kellõm. suundatare
peamiselt harjutades, mitte niivõrd
teoreetil. reeglid tüüpides. Jätta
kõrvale kõik detailid. Formaalne arm.
(oruste suund.) on algn. alulidm.

Jaani eesti keelest kehtenemise.

Varasniad graum. alid kirj. certi ro
Carlinu k. Stild toetwad roorantel
Lepijeroll.

Shrubs gr. 1843. a. alga nre keele
Seome orientatsioon. Wiedemann's graum.
ilatare. murmuristike laadi. kool pol-
und aga nistatut ka. (Punne i
om koolit nistat ka kinnised
laste k. kinn. graum.

1884. H. A. Flemming & Esth & gr. 5

1885. a. einer, Lüneburg E. neeloy.

Herum. 9 eli liiga rasne.

Kabli raamat 12 1852.

Leptilegrammatiline secund - tenax mod.

aj. 1890-a. mēte ja sūda. ~~Pērdis~~

Kämpfmanni, Praetiline grammatica. 1905. a.

visitab na nojaterwat suunda. Koyu kellep-
töö taltub lugemispalale. (gr. raamatute or-
antend juhes, vaata lugemispalast seda,
seda noma).

C.R. Jacobsoni beyenipalad.

Kampr. gr. roos, mis oli niselatud üldse-
lli 1904 Järvleri ar. So t. k.

1964 Jägereri gr. Eesti k. grammatis

Taotleb poljalinnest p. peab silmas
rõõdla meeletraduse seisukohiti. kaalida
järele, et lühe rone

1915. Põllu grammatika tähtsuse ommeti
põhjalikust.

Võimevad tuled iseseisv. ajal.
Oskar Loorits "Eesti k. gram." 1923.
See on rahvem üldsele mõeldud.

Elmar Munk "Eesti k. Epetus" 1926.

Metsas ^tkandimine ^õon ^õkoostav
Metsas ^mkondide ^õon ^õkoostav.

puhutus

Ainelo

Mees

Wäitend. Harjutustin
- keelelõu. harjutusi | lühikesi teinapala |
- vaatlusi. | dest

Jänes lühikesi tõrnu seisus. et ripane
õige vana kõnatare, aga no pole õige.

Õigekirjalane õpetamine

resm. - veatu kirjastamine, tah. & ei
teu seegi veigu. Seda keelt, mida naud
ial tauw., tauw. veigeti. Keelerõõglite kosut.
oskes. Kõne j. kirja sehe.

kõne j. kiri.

Eesti k. on peetud oma loomult
fonetiiliselt. Mõnel juhul aga kõne
erineb kirjast.

lauda lauda 1) välted
-t -d 2) palatalisatsioon
alg, alg;

keelenigade tundmise põhjustest

1. Kõlapilt. (vihikus)
2. Kirjapilt. Õpitakse tundma teatigi lugemisel ja kirjutamisel. Leenuks on, et kui õpil. põhj. loel, kirjutab ka õigenimi. (Nietzsche) Tähelepanema-
tus; hõlameelsus. ^{Bismarck} Luther
3. Keelereeglid. (Näõpsu; usjar, linlane, tiidasti, tiides
(võrdsest) (kõledalt)
4. Täheendus erimer: õnnelikus, õnnelikkus; paratamatuse
sestimora; eesti keel; astmevaheldusega

Kirjandusega on soses ka lühtuuri kususinus.

Kooli- ja klassiruumide materjali. klassir. on pa-
rem. 1. saab. valide materj. eale vastavalt.
Tundide ajal saab õpil. anda jne.

Kuid arvestamata õpil. reimekustant hal-
vem: liiga püritud materjal. (anda talle k. omast)

Süsi tuleb soovitada klassiruumi-
nõu.

Õigesti lugeda! Heolõuakalt ja märkmeid
teha.

7; ^{meie} ~~sinu~~ - vürdehõialia

ball, pall; daam; gaas, kaas.
 Umbes 50% sõna ürgit. teinuti'kui hõat-
 datame.

Me ürgit. 1) fonetilis. print. kohand

2) ~~stamoloogilis~~-morfoloogilise print.
 kohand (täve järgi, näit. kirjja).

3) (h-) ejaalaline printsiip.

4) loogiline printsiip / sõna

mõisteti erald. sõna hõald. sõna ürg. eri-
 nevalt - gaas, kaas)

Kõlevigade tuvimine.

Suur hulk vigu sõltub ebasõigast kõnlemisest.
 Oluline on muudugi kõigi ainete õpet. korraline
 kõne. Ühese vigade tüübis on nn. vürde-
vead (väine as. väine, pähe asemel päha jne).
 Mida noorem klass, seda rohkem neid vigu.

Ühisveelised vead (üles asemel ülesse; ütelus; toha-
 plaanile). hõaldamine, sõnendamine

Õigekirja õpetamine joonhaleopil. alusel

Saksa pedago. sag taimeks kätte 3000 algn. j. 1800
 reanimaristiga.

Valis sõnu ilma sinuta, laskis mitut moodi üles
 kirjutada - etteütl., kuulm., nägemise järgi.

ettevõtte puhul, ainult kuulda tehti 3,4% viga, kuuldavalt
tõra kaasa hääldades 2,69%, kuulmisel ja ühes kon-
dantsiga valgust 2,25%, nägemine jäi - 1,02%, kirji-
tamine nägemine ja kuulda hääldamisega - 0,95%,
aravirjutamine ühes hääldamisega - 0,54%.

Kõik põhjal nähtub, et aravirjutamine on tähtis
õigekirja-õppimise vahend. Meumann kontrollis Lõy-
natet ja leidis samuti, et aravirj. on kasulik
(ta katsetas mõtteliste sõnadega). Nad ei arvestanud
sõnade morfoloogilist külge, nende kätel oli
ainult aravirjutamine, metoodiline režiim.
Kõik on elav, tuleb arvestada nime j. vormi,
mitte ainult kirjapildist lähtuda.
(kirjutada, ei kirjutada)

Hilisemad metoodikud on arvanud, et õi-
gekirja õpetamisel tuleb lähtuda selle aluseks
olevast õigest ja kontekstist kõnest.

Nii on ka eesti k. õpetamisel

1. tegur - õige kõne, 2. - kirjapilt, 3. sõna
täheendus j. grammatiline vorm.

Sõna muundamisel on tegevad silm, kõrv,
kõneorganid, käsi, mõtlemine.

Kui õpilane suudab oma mõtteid koostada
kirjutab ta õigesti. Kirjutamisel kui raskest tege-
vast lastakse muretseda intelligentsi väärtus.

Õigekirja õpet. töö kätt.

viinuvad arvamusi.

Hilisemad psühhol. ja pedag. on leidnud,
et sõna võib muundada tervikuna, mil on

teadvus sõna pilolist, mitte tähtede arvust.
(Kondimisel ei mõtle üksikutele liigutustele.)

Eesti x. tuleb lähtuda kõlapilolist, millele lisandub kirja-pilt. Selle kujunemist kontrollivad grammatilised teadmised, need aga alati ei aita, kui kirja-pilt pole selge.

Õiget. õpet. lähtuda sõnast, kus kõne- ja kirja-pilt ühtuvad: ema, isa jne.

Edasi rónad, kus esinevad pisvad hääli-
kud, vahelõrdsed tähed: taal, linna

Süü - kus ei ühtu róna, kirja- ja kõne-pilt:
repi, võtna.

Õpilased, kes on rohkem lugenud, kirjutavad äärmiselt. Grammatikast on tarvis selles, et lahkuvimekute korral põhjendada kirjutamist.

Kas tarvitada värvilisi plüüstleid ja kriiti?

Kõik õpil. pole visuaalse kujutlusest tugev, kor lohub sõna kirja-pilti.

Need põhjused on aga vähen kaaluvad, tähtsam on aluline eiletoomine.

Õpilastele tuleb õpetada grammatikast. Valloorme ei tule näidata. Tihti tuleb korrata.

Reiutatavale varaste kirjaandide eest: tarvi-
tab seal oma sõna, aga tekitab palju vigu.
Parim alati kergem sillesanne anda, muidu te-
hib õpetaja keeleõppimisele, õigeksjäre vastu.

Peab tekkima arusaade keele vastu, seda saavutatakse sillega, et õige võimaliselt välditakse lüüa rüütatamist, pärast kirjutatakse.

Õigekirja harjutuste tüübid

Õigesti kirj. on tahtsam kui reglite teadmine

1. Arakirjutamine.

Mehaaniline arakirj.; tihti aga aluses ülesandega - teatud sõnad või häälikud alla kriipsutada; väljakirjutam. arakirjutamine; lühikade täitmisega arakirj. (sõna keskel või lõpus)

Silmas tuleb pidades ka kirjutamisvõime:

- 1) õpil. vaatlleb laused tähelepandult;
- 2) õpil. kirj. terve lause mälu järgi vihinusse;
- 3) kontrollib kirjutatud lauset.

Pole soovitatav meh. sõnade või silpide kaupa kirjutamine.

Soovitat, et kõikides harjutustes (võit.-ki) puhul, eimeks lauses sõnu, milles õpilased eksivad (ord. lüüa ja tüdruk).

2. Etteütlus e. distaakt.

See on õigekirja harjutuste põhivõte.

a) Muudateline diitrat liiab rakendamine peen-
nisele kontrollimise juures, mitte niivõrd pide-
tal kohta õpetuslikus tulesandus.

Sellest diit. ei tahi teha liiga van, õpil.
muutub aras, teib palju vigu.

Kui kontrolltoos on vähe vigu, on korras;
vigade puhul tuleb veel täiendada j. uu,
kontrolltoos korraldada.

Etteitl. tehnika.

1. Õpetaja lase ette terve lause; õpil. ei
kirjuta.

2. Õpetaja lase lause osade kaupa,
õpil. kirj. Osade piiruses hõlpsalt kaupa
vahe reži veel väiksem osa, kuni 6 sõna.

3. Sel ajal, kui õpetaja peatub, õpil.
kirjutavad.

Enne edasiminekut õpetaja korraldab
eelmist osa ja ütleb järgmised 5-6 sõna.

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____

Loopas on kaks režiimalust, kas terve laus-
e ette lüüeda, või ainult osa.

See seda kohe ei tehta, loetakse, kui ette-
ütles on läbi, terviklikult ette.

Vahelpeal mitte lasta pärvida.

Etteütlesel ajal peab õpetaja distantsina
selgelt, kuuldavalt ja moonutamata.

2. Selgitav distants.

See suurel määral antatud, kirjutatud,
selgituses kirj. õpil. vihinasse j. ühes
kirjutab tahvile. Need on haril. tehniked.
seda, 3-6 lauslised. Pöördu tahvile pehmel
seda keegi korraldada, misid aga tekitab
küsates maha kirjutada. Pärast kontrolli-
takse, parandatakse j. selgitatakse viis.

Õpil. vahetavad v. hinda, parandavad
vendi, kirjutavad viigade alla.

Õpetaja küsib viigade alla, saades sellega
kontrollida.